

РЕШЕНИЕ

№ 28008

гр. София, 20.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 8 състав, в публично заседание на 20.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **4354** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по повод жалба вх. № 16988 от 30.04.2024 г. по описа на Административен съд – София град (АССГ) и вх. № 1012 – 21 – 478 от 26.04.2024 г. по описа териториално поделение на Националния осигурителен институт – С. (ТП на НОИ), подадена от И. Н. П., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [жк], [жилищен адрес] чрез процесуалните му представители адв. Д. Р. и адв. Ю. Б., с адрес за кореспонденция [населено място], [улица] срещу решение № 2153 - 21 – 80 от 15.04.2024 г., на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е оставена без уважение жалбата му с вх. № 1012-21-272 от 15.03.2024 г. срещу разпореждане № [ЕГН]/14 от 20.02.2024 г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“, като неоснователна. Жалбоподателят оспорва посоченото решение като постановено в нарушение на административнопроизводствените правила, материалния закон и целта, която той преследва. Излагат се доводи, че неправилно и превратно решаващият административен орган е приложил чл. 22 и чл. 25 от отменената Инstrukция № 8121з-33 от 10.01.2019 г. за условията и реда за осъществяване на водолазната дейност от полицейски органи. Посочва се, че въведените изисквания относно броя спускания и отработените брой часове под вода имат отношение само и единствено към водолазната квалификация на служителите на МВР, извършващи водолазна дейност, но не и към пенсионирането им, както и че това не са изисквания за отработени часове

с оглед приравняването им на трудов стаж. Твърди се, че е налице превратно прилагане на правни норми, нямащи отношение към стажа и прослуженото време и прякото им прилагане към абсолютно различен вид правоотношения, което от своя страна представлява нарушаване на материалния закон. Оспорващият се позовава на Инструкция № 8121з-976 от 27.06.2023 г. за условията и реда за осъществяване на водолазна дейност от полицейските органи и органите за пожарна безопасност и защита на населението в МВР, изисква от водолазните комисии, които са органите, организиращи и контролиращи водолазната дейност в МВР, да предложат на ръководителите по чл. 4 от същата Инструкция да издадат заповед за определяне на водолазния състав на съответната структура. Съгласно заповед № 484з-155 от 12.01.2024 г. на директора на Дирекция „Жандармерия“, Специализирани операции и борба с тероризма“, оспорващият е част от водолазния състав на МВР. Инвокират се съображения, че никъде в закона или подзаконовите нормативни актове не се поставя изискване водолазната дейност да е единствената извършвана от лицето дейност, най-малкото защото е невъзможност човек да работи като водолаз 40 часа седмично. Акцентира се на обстоятелството, че изпълнението на водолазната дейност е част от служебните задължения на жалбоподателя. В тази връзка се твърди, че е неправилен изводът на длъжностното лице, че И. П. просто притежава специализирана подготовка като водолаз. В жалбата са изложени и други аргументи по съществуването на спора. В хода на съдебното производство оспорващият, редовно призован, не се явява, представлява се от адв. Б., която поддържа жалбата, предлага да се уважи, претендира разноски, съгласно представен списък и депозира писмено становище.

Ответната страна – директора на ТП на НОИ С.-град, редовно призован, се представлява от юрк. В., която оспорва жалбата и предлага да се отхвърли като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение и депозира писмено становище.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка: Със заявление вх. № 2113-21-7121 от 27.09.2023 г. И. П. е поискал отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст (ОСВ), като е приложил изискуемите по чл. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителен стаж (НПОС) за преценка на правото на исканата пенсия. Към Заявлението са приложени – Служебна бележка с рег. № 198400-253 от 26.09.2023 г., издадена от МВР, от която се установява, че И. П. е назначен за държавен служител по чл. 142, ал.1, т. 1 от ЗМВР в С.-МВР, считано от 22.05.2003 г. и продължава да служи на длъжност „експерт, специални операции (водолаз)“, като за периода от 16.06.2008 г. до 25.09.2023 г. е бил допускан да извършва водолазна дейност от Водолазната квалификационна комисия при Дирекция „Специални операции и борба с тероризма“ (ДСОБТ) след успешното преминаване на медицински прегледи и практически изпит за допускане до водолазни гмуркания. Представена е Служебна бележка, в която е записано, че в периода от 22.06.2001 г. до датата на издаването ѝ, жалбоподателят по данни от дневниците за водолазни спускания има отработени 235 часа под вода.

В хода на административното производство от пенсионните органи са изискали допълнителна информация от осигурителя Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“. На 09.11.2023 г. е потвърдена известната на административният орган информация, че жалбоподателят е допускан до водолазна работа от Водолазната квалификационна комисия, но не са ангажирани писмени

доказателства.

Компетентният административен орган отново е изискал относимите данни и такива са му предоставени с писмо от 28.12.2023 г. от осигурителя, а именно, че И. П. е преназначаван на 13 длъжности поради промени в нормативната база и кариерно развитие. В писмото е посочено, че длъжностите и длъжностните характеристики са класифицирани с гриф за секретност по смисъла на чл. 25 от Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ). Отново е дадена информация, че оспорваният в периода от 16.06.2008 г. до 25.09.2023 г. е допускан до водолазна дейност от Водолазно квалификационната комисия. Осигурителят е посочил, че водолазната дейност е част от специализираната подготовка, която присъства и е определяща за изпълнение на основните длъжностни задължения на служителите в ДСОБТ и се осъществява при стриктно спазване на Инструкция № 8121з-976 от 27.06.2023 г. за условията и реда за осъществяване на водолазна дейност от полицейските органи и органите на пожарна безопасност и защита на населението в Министерство на вътрешните работи (Инструкцията за водолазна дейност).

Пенсионният орган, за да се произнесе по заявлението на жалбоподателя с оглед събраните доказателства, е приел, че към датата на сезирането му – 27.09.2023 г., И. П. е на възраст 44 години, 0 месеца и 17 дни, зачетен му е осигурителен стаж в размер на 21 години, 05 месеца и 04 дни от първа категория труд и 01 година, 08 месеца и 13 дни от трета категория труд. С Разпореждане № [ЕГН]/14 от 20.02.2024 г. длъжностното лице по „ПО“ (Пенсионно осигуряване) е отказало да отпусне лична пенсия за ОСВ на жалбоподателя, като е приело, че, съгласно чл. 69, ал. 4 КСО, лицата по ал. 1, 2 и 3, прослужили 15 години на длъжности от летателния състав, парашутистите, екипажите на подводните съдове и водолазния състав, придобиват право на пенсия при навършване на 42 години и 10 месеца. От 31 декември 2016 г. възрастта на лицата по ал. 1 – 7 се увеличават от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 55 -годишна възраст за лицата по ал. 1,2,3,5, 5а и 6 и до 45 -годишна възраст за лицата по ал. 4 и 7. Длъжностното лице по „ПО“ допълнително е посочило, че ползването на правото по чл. 69, ал. 4 КСО е обвързано с представянето на доказателства, че водолазната дейност е основна и определяща за изпълнение на служебните задължения, а от ангажираните доказателства се установява, че е част, а не основна дейност от служебните задължения.

Това разпореждане е връчено на 01.03.2024 г., видно от известие за доставяне (л. 51 гръб) и в законоустановения срок е обжалвано пред решаващия орган с жалба вх. № 1012-21-272 от 15.03.2024 г.

На 15.04.2024 г. ответникът е издал оспореното решение, с което е оставил жалбата без уважение като неоснователна, потвърждавайки и доразвивайки доводите на длъжностното лице по „ПО“. Решението е връчено на 26.04.2024 г. по електронен път (л. 11).

В хода на съдебното производство са приети като писмени доказателства по делото представените с жалбата и административната преписка документи, както и допълнително ангажираните от страните. От трети неучастващи лица по делото са изискани и приети писмени документи, сред които и класифицирани материали. След обявяване на делото за решаване и извън определения от съда срок постъпи справка рег. № 29555 от 19.11.2024 г. на Медицински институт (МИ) при МВР относно извършени годишни профилактични прегледи за периода 2008 г. – 2024 г. на

държавен служител от МИ – МВР. Тези документи няма да бъдат обсъждани от настоящия съдебен състав, тъй като същите не влияят на съда относно формирането на вътрешното му убеждение и крайна преценка при постановяване на настоящето решение.

По искане на жалбоподателя са събрани и гласни доказателства чрез разпит на свидетеля П. А.. Съдът изцяло кредитира изложеното от свидетеля като последователно и непротиворечиво. Изнесените данни и обстоятелства от свидетеля А. напълно се потвърждават от събраните в хода на административното и на съдебното производство.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София град, 8 –ми състав направи следните правни изводи:

От данните, събраните по делото и от изразеното становище от ответника, липсва точна дата, на която адресатът в получил административния акт, поради което съдът приема, че жалбата е депозирана в законоустановения срок, видно от „входяща преписка“ (л.11), от надлежна страна и е процесуално допустима.

Разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от Административно - процесуалния кодекс (АПК), приложим на основание чл. 118, ал.2 от КСО, съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 - дали актът е издаден от компетентен орган, дали са спазени материалноправните и административнопроизводствените правила; дали актът е издаден в писмена форма и дали същият е съобразен с целта на закона.

Съгласно чл. 69 КСО придобиването на пенсия от военнослужещите по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република Б. (ЗОВСРБ) и държавните служители по ЗМВР и Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС), както и в ал. 4 са уредени по – благоприятни условия за лицата по ал. 2 и 3 – последните, ако са прослужили 15 години на длъжности от летателния състав, парашутистите, екипажите на подводни съдове и водолазния състав, придобиват право на пенсия при навършване на 42 години и 10 месеца. Съгласно ал. 9, от 31.12.2016 г. възрастта при лицата по ал.1 – 7 се увеличава от първия ден за всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 55 – годишна възраст за лицата по ал. 1, 2, 3, 5, 5а и до 45 -годишна възраст за лицата по ал. 4 и 7.

Между страните не се спори, че жалбоподателят към датата на подаване на заявлението за отпускане на пенсия – 27.09.2023 г., има навършени 44 години, 0 месеца и 17 дни, както осигурителен стаж от първа категория – 21 години, 05 месеца и 04 дни, т.е. отговаря първите две от кумулативните изисквания – възраст и стаж.

Спорът е относно заеманата от оспорващия длъжност и дали същата е на водолаз, т.е. материалноправен, за да се отговори и на последното кумулативно изискване на чл. 69, ал.4 КСО.

Нормативната уредба, уреждаща водолазната дейност, е подзаконова и е създадена за нуждите на отделни държавни учреждения – Министерство на вътрешните работи, Министерство на отбраната и Министерство на транспорта и съобщенията. Общите правила за водолазната дейност са регламентирани в Наредба № Н-7 от 12.06.2008 г. за извършване на водолазна и друга подводна дейност, издадена от министъра на отбраната, министъра на вътрешните работи и министъра на транспорта (обн., ДДВ,

бр. 59 от 1.07.2008 г.).

За нуждите на МВР е обнародвана Инstrukция № 8121з-976 от 27.06.2023 г. за условията и реда за осъществяване на водолазна дейност от полицейските органи и органите за пожарна безопасност и защита на населението в Министерство на вътрешните работи (обн., ДВ, р. 57 от 4.07.2023 г.), с която е отменена Инstrukция № 8121з-33 от 10.01.2019 г. за условията и реда за осъществяване на водолазна дейност от полицейските органи и органите за пожарна безопасност и защита на населението в Министерство на вътрешните работи (отм.)(обн., ДВ, бр. 8 от 25.01.2019 г.)

И в двата подзаконови акта на министъра на вътрешните работи е дадена следната дефиниция за „водолазна дейност“ (текстовете са идентични) – това „е съвкупност от всички мероприятия и процеси, свързани с цялостното непосредствено организиране, подготовка, осигуряване и практическо реализиране а водолазните спускания“. А „служител, „изпълняващ водолазна дейност“ е всеки служител в МВР, който изпълнява водолазна дейност съгласно правилата на настоящата инструкция, без значение от заеманата длъжност.“.

В чл. 16 на действащата Инструкция за водолазна дейност се предвижда, че всички служители и членове на водолазната комисия с водолазна квалификация независимо от заеманата длъжност, за да бъдат допуснати до водолазни спускания и включени във водолазния състав на съответната структура, трябва ежегодно да отговарят на следните изисквания: 1. Да са преминали годишен профилактичен медицински преглед съгласно действащите правила в МВР; 2. Да са изпълнили задължителния минимум от 12 часа тренировъчни спускания на година, отчетени във водолазния дневник, и участие в не по – малко от един тренировъчен лагер; 3. Да са преминали успешно изпит пред Ц. или ВК, съобразен с притежаваната от съответния служител квалификация.

В същия смисъл е предвиждането в отменената Инструкция от 2019 г., чийто чл. 41 предвижда, че служителите в МВР извършват водолазни дейности, когато: 1. Притежават водолазна квалификация и изпълняват водолазна дейност съгласно длъжностната им характеристика; 2. Притежават водолазна квалификация, декларирали са съгласие за доброволно участие в провеждането на водолазна дейност чрез попълване на декларация по образец – приложение № 5, и им е възложено със заповед на ръководителите по чл. 3 и/или чл. 4 извършването на водолазна дейност; 3. Изискването за деклариране на съгласие по т.2 не се прилага по отношение на служителите на С..

В случая са изпълнение изискванията на действащата и отменената инструкция по отношение на жалбоподателя, които обстоятелства се установяват от гласните и писмените доказателства, събрани по делото.

Правилно пенсионните органи са посочили, че в обнародваното длъжностно разписание на МВР, утвърдено със Заповед № 8121з-140 от 24.01.2017 г. на министъра на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 13 от 7.02.2017 г.), не фигурира длъжност „водолаз“, но същите не са отчели, че такава длъжност е регламентирана с Класификатора на длъжностите на военнослужещите в Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия (обн., ДВ, бр.105 от 18.12.2018 г.). Това сравнение е необходимо с оглед прието по делото писмо на подуправителя на НОИ (л. 167), в което е посочено, че като водолази в периода 2004 – 2024 г. по

реда на чл. 69, ал. 4 от КСО са пенсионирани 98 лица. Тази информация разгледана през призмата на мотивите на ответника, изложени в обжалваното му решение, материалите по делото и относимата нормативна уредба се установява различно третиране на служителите в МО и МВР, тъй като по отношение на първите в класификатора на длъжностите е предвидена длъжността „водолаз“, докато в МВР липсва подобна, независимо, че служителите в С., Пожарна безопасност и защита на населението и Главна дирекция „Гранична полиция“ изпълняват тази високорискова дейност. Този факт се потвърждава както от приетите многобройни писмени документи по делото, така и от показанията на свидетеля П. А.. По този повод настоящият съдебен състав намира за удачно да припомни влязлото в сила решение № 186 от 07.06.2017 г. по преписка по преписка №84/2009 г. на Комисията за защита от дискриминация, потвърдено с Решение № 5989 от 24.10.2017 г., постановено по адм. дело № 8167 по описа за 2017 г. на АССГ, Второ отделение, 29 – ти състав, оставено в сила с Решение № 12411 от 18.09.2019 г. на ВАС по адм. дело № 725/2018 г., Пето отделение, с което е установено неравно третиране на служителите на МВР. В настоящия случай се установява, че държавните служители в системата на МВР, които изпълняват „водолазна дейност“ биват третиране неравноправно със служителите на МО, изпълняващи същата дейност, тъй като в Класификатора на длъжностите във вътрешното министерство не фигурира длъжността „водолаз“, независимо, че се изпълняват специфичните ѝ функции, в частност от жалбоподателя, който е служител в СПБТ и съгласно писмо на директора на ГД „Жандармерия, Специални операции и борба с тероризма“ с УРИ 484000-46 от 08.01.2024 г. (л. 39), заема длъжността „Началник на група (водолаз)“.

Независимо, че в класификатора на длъжностите в МВР да не е предвидена длъжността „водолаз“, с чл. 10, ал. 2, т. 13, б. „а“ и „б“ от Наредба № 81213-1060 от 26.09.2019 г. за условията, реда и максималните размери за изплащане на допълнително възнаграждение за изпълнение на специфични служебни дейности на държавните служители в МВР, е предвидено изплащането на допълнително възнаграждение на служителите на С., извършващи с водолазна дейност, в размер на 80% от основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност по чл. 177, ал.2 и чл. 180, ал.2 от ЗМВР и на държавните служители, които притежават допуск за водолазни спускания за извършване на водолазна дейност, при извършена аварийно-спасителна или служебна дейност – 10 на сто за всеки отработен час. В чл. 14 на тази наредба е предвидено, че на държавните служители, извършващи водолазна дейност десет години, към първи декември на съответната календарна година и всяка следваща година, извършващи дейността, се изплаща допълнително възнаграждение в размер на една брутна заплата, включваща основното месечно възнаграждение и допълнително възнаграждение за продължителна служба. На държавните служители, извършващи водолазна дейност петнадесет години, към първи декември на

съответната календарна година и всяка следваща година, извършващи дейността, се изплаща допълнително възнаграждение в размер на четири брутни заплати, включващи основното месечно възнаграждение и допълнително възнаграждение за продължителна служба (чл. 14, ал.2, редакция в сила от 7.05.2021 г.). В следващия чл. 15 е регламентирано, че допълнителните възнаграждения по този раздел се изплащат след издаване на заповед на съответния ръководител на структура по чл. 37 от ЗМВР заедно с възнагражденията на служителите през месец декември на съответната година. В хода на административното производство обстоятелствата по чл. 14 и чл. 15 от Наредба № 8121з-1060 от 26.09.2019 г. не са изследвани.

Съдът намира, че пенсионните органи са тълкували превратно разпоредбите на чл. 22 и чл. 25 от Инструкция № 8121з-33 от 10.01.2019 г. за условията и реда за осъществяване на водолазна дейност от полицейските органи и органите за пожарна безопасност и защита на населението в МВР (отм.) относно наличието на минимум 12 спускания под вода на година, от които 2 през зимния период и неправилното тълкуване на отработени под вода 1000 часа от началото на водолазната дейност. Текстът на чл. 25, ал.2 от Инструкцията от 10.01.2019 г. регламентира водолазната квалификация на лица, отработили под вода над 1000 часа от началото на водолазната им практика, независимо от изпълнението на изискването, на чл. 22, ал. 1 от същия подзаконов акт, за минимум 12 спускания на година. Жалбоподателят не твърди че има над 1000 отработени часа под вода, още повече, че не се спори, че същият има 235 часа под вода. От приетите по делото писмени документи – явни и класифицирани безспорно се установява, че същият покрива нормативните изисквания за извършвана „водолазна дейност“. В случая пенсионните органи са въвели една хипотеза за неизпълнение на нормативните изисквания, без да вземат предвид, че водолазната годност се оценява от специализирана комисия, чието решение е водещо за изпълнението на тази високо рискова подводна дейност.

При така установеното фактическо и правно положение съдът намира, че жалбата, подадена от И. Н. П., с изложените в нея доводи и инвокираните оплаквания, се явява доказана и основателна, като при съобразяване на разпоредбата на чл. 168, ал.1 от АПК съдът приема, че оспореният административен акт е издаден от материално и териториално компетентен орган, в установената от закона форма и неправилно приложение на материалноправните разпоредби, поради което е налице отменителното основание по чл. 146, т. 3 и 4 от АПК. На това основание, Решение № 2153 – 21 – 80 от 15.04.2024 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/14 от 20.02.2024 г. на длъжностното лице по "Пенсионно осигуряване", са незаконосъобразни и като такива следва, с решението по настоящото дело, да бъдат отменени. Доколкото съдът не може да се произнесе по съществуването на спора и да замести административния орган, то преписката следва да се върне на органа, който от своя страна, да се произнесе по съществуването по заявлението за отпускане на лична пенсия за ОСВ,

при съобразяване и спазване на указанията, дадени в мотивите на настоящото решение.

При този изход на спора на жалбоподателя следва да се присъдят сторените разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 500,00 лв.

Водим от горното, Административен съд София град, Трето отделение, 8 –ми състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на Н. Г. А., Решение № 2153 – 21 – 80 от 15.04.2024 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/14 от 20.02.2024 г. на длъжностното лице по "Пенсионно осигуряване".

ИЗПРАЩА преписката на ръководителя на „Пенсионно осигуряване“ за ново произнасяне, в едномесечен срок от получаването ѝ, при съобразяване с указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на И. Н. П., ЕГН [ЕГН] сторените по делото съдебно – деловодни разноски в общ размер на 500 (петстотин) лева.

Решението на може да се обжалва в 14 дневен срок от получаването му пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: